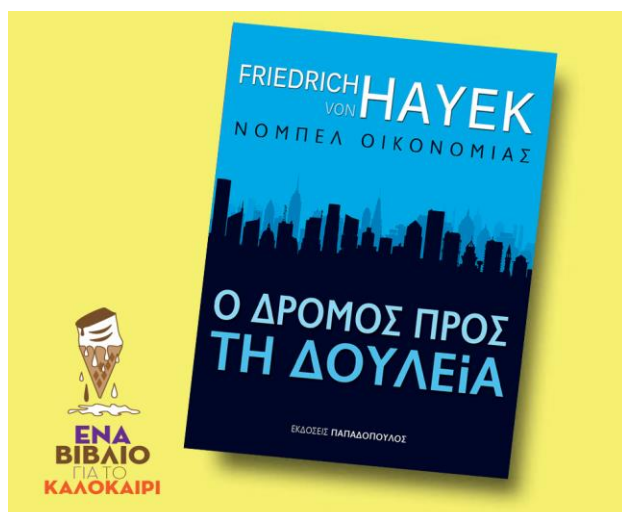


# ΠΟΡΑΓΑΝΔΑ

## Ο Πάσχος Μανδραβέλης προτείνει τον «Δρόμο προς τη Δουλεία» του Friedrich von Hayek

Το βιβλίο που επανακυκλοφόρησε φέτος από τις Εκδόσεις Παπαδόπουλος πρέπει να το διαβάσουν πρώτα όλοι όσοι νομίζουν ότι είναι αριστεροί. Τουλάχιστον για να ξέρουν ποιον βρίζουν.

24.06.2014



Γράφει ο Πάσχος  
Μανδραβέλης

Friedrich von Hayek,  
**Ο δρόμος προς τη Δουλεία**  
εκδ. Παπαδόπουλος, 2013

Προσέγγισα το βιβλίο με τις επιφυλάξεις που οφείλει να έχει κάθε Έλληνας ημιμαθής που, επειδή κακοδιάβασε τους «νόμους της κίνησης της ιστορίας», νομίζει ότι είναι αριστερός. Ήταν αρχές της δεκαετίας του '90 και η «νεοφιλελεύθερη» σκέψη ήταν γνωστή στην χώρα μας μόνο από την κριτική που γινόταν εναντίον της. Ελάχιστα βιβλία της «τρискаτάρατης σκέψης» κυκλοφορούσαν τότε κι ένα από αυτά ήταν «Ο δρόμος προς την Δουλεία» του Φρίντριχ Χάγιεκ, έκδοση του ΚΠΕΕ σε λίγα αντίτυπα.

Οι αρχικές επιφυλάξεις («τι να μάς πει κι αυτός, ο υπηρέτης της συγγής κεφαλαιοκρατίας») κάμφθηκαν από ένα ...μαρξιστικό επιχείρημα του Χάγιεκ, ότι δηλαδή η οικονομία είναι το οικοδόμημα της κοινωνικής οργάνωσης και όλα τα υπόλοιπα (πολιτισμός, θεσμοί κ.λπ.) αποτελούν το εποικοδόμημα. Ή όπως το έλεγε από φιλελεύθερη σκοπιά ο Χάγιεκ: «Ο οικονομικός έλεγχος δεν

είναι απλώς ο έλεγχος ενός τομέα της ανθρώπινης ζωής που μπορεί να χωριστεί από τους υπόλοιπους· είναι ο έλεγχος των μέσων για όλους τους σκοπούς μας. Και όποιος έχει τον αποκλειστικό έλεγχο των μέσων πρέπει επίσης να καθορίζει ποιοι σκοποί πρέπει να υπηρετούνται, ποιες αξίες πρέπει να θεωρούνται υψηλότερες και ποιες κατώτερες – εν ολίγοις τι πρέπει να πιστεύουν και να επιδιώκουν οι άνθρωποι. [...] Η οικονομική ελευθερία είναι το προαπαιτούμενο κάθε άλλης ελευθερίας.»

Ο Χάγιεκ ήξερε πως οδηγούνται οι κοινωνίες στον απολυταρχισμό, επειδή έζησε την άνοδο του ναζισμού στην Γερμανία. Γνώριζε πως ο δρόμος προς την κόλαση είναι στρωμένος με σοσιαλιστικές προθέσεις· όχι σε ότι αφορά το κράτος πρόνοιας, αλλά το κράτος που θέλει να σχεδιάσει κάθε οικονομική δραστηριότητα και οδηγείται σταδιακά να ελέγχει κάθε ανθρώπινη πράξη και σκέψη. Δείχνει δε με τον εναργέστερο τρόπο πως το αίτημα για ισότητα καταλήγει στην χειρότερη ανισότητα, που είναι η έλλειψη δικαίου: «για να παραχθεί το ίδιο αποτέλεσμα για διαφορετικούς ανθρώπους, είναι αναγκαίο να αντιμετωπίζονται αυτοί οι άνθρωποι διαφορετικά»

Το βιβλίο που επανακυκλοφόρησε φέτος από τις Εκδόσεις Παπαδόπουλος πρέπει να το διαβάσουν πρώτα όλοι όσοι νομίζουν ότι είναι αριστεροί. Τουλάχιστον για να ξέρουν ποιον βρίζουν.

Ο Πάσχος Μανδραβέλης είναι δημοσιογράφος και αρθρογραφεί στην εφημερίδα «Καθημερινή».

<http://popaganda.gr/o-paschos-mandravelis-protini-ton-dromo-pros-ti-doulia-tou-friedrich-von-hayek/>